

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, a Kiss és Kiss Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kiss Árpád ügyvéd) által képviselt felperesnek a dr. Romhányi Gábor jogtanácsos által képviselt **Budapesti Rendőr-főkapitányság** (1139 Budapest, Teve u. 4-6.) alperes ellen **kártérítés** iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. június 9. napján kelt 2.P.24.535/2006/25. számú ítélete ellen a felperes 2009. szeptember 2. napján 26. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 (tizenöt) napon belül az alperesnek 50.000 (ötvenezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy az adóhatóság felhívására az ott írt időben és módon fizessen meg 709.700 (hétszázkilencezer-hétszáz) Ft fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás:

A felperes 2006. október 18. napján előterjesztett keresetlevelében 2.328.000 Ft vagyoni kár, ennek 2002. április 11. napjától és 10.000.000 Ft nem vagyoni kár, ennek 2000. január 28. napjától számított a mindenkor hatályos Ptk. 301. §-a szerinti kamatai megtérítésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2004. november 11. napján jogerőre emelkedett 2. B. XIV. 37.043/2000/12. számú ítéletével bűnösnek mondta ki T. J-t a felperes sérelmére elkövetett maradandó fogyatékoságot eredményező foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétségében. A büntetőjogi felelősségre vonást megalapozó tényállást akként adta elő, hogy 2000. január 28. napján vele szemben

rendőri intézkedést kívántak fogatosítani, amely elől el akart menekülni, beugrott egy ház kertjébe, az utána eredő rendőr a kezében tartott szolgálati fegyvert elsütötte, és a lövés a felperest mellkasa jobb oldalán a VIII. borda magasságában eltalálta. A büntetőeljárás során beszerzett orvosszakértői vélemények szerint maradandó fogyatékossgot (májszöveti hegesedést, a VIII. borda szakaszának hiánya) szenvedett. Emellett sokáig nyugtatókat kellett szednie, depressziós lett. A műtéti hegek és fogyatékossga miatt bekövetkezett esztétikai romlás is kárt jelent. Mindezekre tekintettel érvényesített 10.000.000 Ft nem vagyoni kárt. Vagyoni kárát arra vezette vissza, hogy a 2000. szeptember 1. napján létrejött munkaszerződés szerinti feladatra a sérülése miatti fizikai alkalmatlansága folytán nem felelt meg, ezért a munkaviszonyt szeptember 15. napjával megszüntették, és így elesett havi 120.000 Ft összegű fizetéstől. Előadása szerint 2002. április 11. napjáig nem tudott elhelyezkedni, így az elmaradt jövedelme 19 hónapra és 8 napra 2.328.000 Ft. Keresetét a Ptk. 349. § (1), 355. § (1) bekezdéseire, a PK 42. számú állásfoglalásra alapította. Az elévülési kifogással összefüggésben hivatkozott egy 2005. január 28. napján az alperes által átvett írásbeli felszólításra, ami az elévülést megszakította. Egyébként is a büntetőeljárás idejére az elévülés nyugodott, a felperes a büntetőügyben bár sértett volt, nem vett részt, így az ítéletet fel kellett kutatnia. Állította, hogy az adott körülmények között a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslat nem volt. A rendőri intézkedés elleni panasz a kár elhárítására nem lett volna alkalmas. A jogellenes, vétkes magatartást a büntetőügyben meghozott jogerős ítélet, az elmaradt jövedelmet mint vagyoni kárt a felbontott munkaszerződés, a nem vagyoni kárt élete tartós és súlyos elnehezülése, az okozati összefüggést az orvosi dokumentáció, szakértői vélemények igazolják.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen elévülésre hivatkozott. A Ptk. 360. § (1) bekezdésére tekintettel a kártérítésre vonatkozó követelés 2000. január 28. napján vált esedékessé. A Ptk. 324. § (1), 326. § (1), (2) és 327. § (1) bekezdéseinek felhívása után kifejtette, hogy az elévülés nem nyugodott, a felperes az elévülést nem szakította meg, ilyenre a keresetlevélben nincs adat. A felperes követelése elévült. Előadta, hogy arra sincs adat, miszerint a felperes a gondatlan fegyverhasználatnál szemben a rendes jogorvoslatot kimerítette volna. Közömbösnek minősítette, hogy a felperes a büntetőeljárásról, annak eredményéről tudott-e, mert a kár bekövetkezésének időpontja a releváns. A kereset érdemét illetően előadta, hogy az adott esetben nem történt fegyverhasználat, mert a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 53. § (1) bekezdése szerint annak csak a szándékosan, személyre leadott lövés minősül. Az alperes az intézkedés során a fokozatosság elvét betartotta: a többszörös közúti szabályszegést észlelve a rendőrök a felperes járműve után indultak, megkülönböztető fény- és hangjelzés használata mellett, a felperes félreállt, de amikor a rendőrök ki akartak szállni a járművéből, gázt adott és elhajtott. A rendőrök közben azonosították a járművet és a tulajdonosát, megállapítva, hogy ellene elfogató parancsot bocsátottak ki. A felperes menekülés közben a jármű- és gyalogosforgalmat veszélyeztette. Amikor sikerült megállítani, a felperes futva menekült tovább a szóbeli felszólítás, majd a két figyelmeztető lövés ellenére nem állt meg. A lövés úgy érte, hogy az őt üldöző rendőr a síkos talajon megcsúszott, és

a kezében lévő fegyverrel vétlen lövést adott le. A rendőri intézkedés jogszerű volt. Az ezt megállapító felülvizsgálat elleni panasszal a felperes nem az őt ért fizikai sérelmet háríthatta volna el, hanem mindazt a károsodást, amelyet az esetleges jogellenes rendőri intézkedés mentálisan, pszichésen képes kiváltani. Az intézkedő rendőrök az adott helyzetben általában elvárható magatartást tanúsították. A büntetőügyben meghozott ítélet is véletlen lövés leadást állapított meg. A keresetet összecszerűségében eltúlzottnak minősítette.

A Fővárosi Bíróság 2009. június 9. napján meghozott 2. P. 24.535/2006/25. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500.000 Ft-ot, ezen összeg után 2000. január 28. napjától 2000. augusztus 31. napjáig évi 20 %-os, 2001. szeptember 1. napjától 2004. április 30. napjáig az évi költségvetési törvényben meghatározott mértékű kamatot, továbbá 2004. május 1. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot. A marasztalási összeget meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 322.800 Ft perköltséget, továbbá az állam felhívására 710.000 Ft le nem rótt illetéket.

Az alperes elévülési kifogására tekintettel elsőként kifejtette, hogy 2005. január 28. napján az alperes Hivatala átvett egy a felperes jogi képviselője által ellenjegyzett levelet, melyben 10.000.000 Ft és annak a károkozó magatartástól számított kamatai megfizetésére tartott igényt. Ezt az iratot az elsőfokú bíróság olyanként értékelte, mint ami a Ptk. 327. § (1) bekezdése szerint az elévülést megszakította, ezáltal a Ptk. 327. § (2) bekezdése értelmében az elévülés újból megkezdődött. A perbeli követelés az elsőfokú bíróság szerint nem évült el, az a bíróság előtt érvényesíthető.

Az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésének különös (Ptk. 349. § (1) bekezdés) és a kártérítési felelősség általános (Ptk. 339. § (1) bekezdés) szabályainak ismertetése után, azokkal összefüggésben rámutatott, hogy a testi és lelki sérülések elhárítására alkalmas jogorvoslat nincs, tehát annak nem tulajdonított jelentőséget, hogy a rendőri intézkedés miatt a felperes apja élt-e jogorvoslattal.

A rendelkezésre álló bizonyítékok (orvosszakértői vélemény, tanúvallomások) alátámasztották, hogy a felperes maradandó sérülést szenvedett, melyet az alperesnél szolgálati viszonyban álló személy okozott, ebből következően a felperes felé a Ptk. 348. § (1) bekezdése értelmében az alperes felel. Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a büntetőügyben meghozott jogerős ítélet, amely az alperesnél szolgálati viszonyban álló személy bűnösségét megállapította, köti, így további bizonyításra nem szorul, hogy az alperes illetve a vele szolgálati viszonyban álló személy jogellenes magatartása következtében érte a felperest a kár. Aggály nélkül megállapítható ugyanis, hogy a felperes jelenlegi maradandó testi állapota és az orvosszakértői vélemény szerinti 2000 - 2002. közötti pszichés betegségei a 2000. január 28-i lövés következményei. Az alperes kártérítési felelősségének megállapítására tekintettel vizsgálta az érvényesített vagyoni és nem vagyoni kárt.

Az elmaradt jövedelmet illetően megállapította, hogy e tárgyban a 2000. szeptember 1-i munkaszerződésen és annak megszüntetésére vonatkozó szeptember 15-i okiraton kívül semmilyen bizonyíték nem állt rendelkezésre. A felperes a sérülését megelőző egy évben szerzett jövedelmet nem igazolt, tanúbizonyítással sem volt feltárható a felperes károsodás előtti járandósága, a felperes jövedelemadót pedig nem fizetett. A 2000. szeptember 1. napján megkötött munkaszerződést önmagában nem minősítette alkalmasnak az elmaradt jövedelem bizonyítására, annál is inkább, mert a szerződés teljesedésére sincs bizonyíték. A Ptk. 355. § (1) bekezdése értelmében a károsodás bekövetkezése előtti, azaz 2000. január 28. napja előtti állapotot kell helyreállítani, és erre a felperes semmilyen bizonyítást nem ajánlott fel. Ténylegesen bekövetkezett vagyoni kár hiányában az erre irányuló követelést az elsőfokú bíróság elutasította. A nem vagyoni kárral kapcsolatosan kifejtette, hogy az a maradandó esztétikai állapot, ami a felperesnél kialakult, hátráltatja a strandolásban, bizonyos társas- és sport tevékenységek végzésében, versenyszerűen nem sportolhat. Ugyanakkor a mellkas stabilitását a borda resectio nem érinti, a lágy részek, belső szervek sérülései a szakértői vélemény szerint gyógyultak. A felperes pszichés állapota, magánélete is rendeződött. Az elszenvedett fájdalomra, a hátrányos lelki következményekre és a maradandó esztétikai sérelemre tekintettel a nem vagyoni kárigényt az elsőfokú bíróság 5.000.000 Ft-ban találta volna megalapozottnak, de ugyanakkor a büntetőügyben eljáró bíróság ítéletének indokolása és a tényállás minden elemének, a sérülés keletkezése körülményeinek mérlegelésével, azt állapította meg, hogy a felperes igen nagy mértékben közrehatott a kára bekövetkezésében (Ptk. 340. § (1) bekezdés). Ha a felperes, aki körözés alatt állt, a rendőrajármű előtt a gépkocsijával nem menekül, hanem a jogszerű rendőri intézkedésnek, igazoltatásnak magát aláveti, a súlyos sérülése nem következett volna be. Ha legkésőbb a figyelmeztető lövések után aláveti magát a rendőri intézkedésnek, nem folytatódott volna a gyalogos, fegyveres üldözés, nem következett volna be a vétlen lövés, ami a sérülést okozta. A felperes - az elsőfokú bíróság szerint - 90 %-ban közrehatott a kár bekövetkezésében, és az alperes csak a fennmaradó 10 %-os mértékben, 500.000 Ft erejéig tartozik a felperes kárát megtéríteni.

A késedelmi kamatfizetési kötelezettségről szóló rendelkezést a Ptk. 360. § (1) és 301. § (1) bekezdésével indokolta. A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján döntött figyelemmel a felperes 4 %-os mértékűként megállapított pernyerésére.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, az alperes vagyoni és nem vagyoni kárának megtérítésére történő kötelezését kérte, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezésével az elsőfokú bíróság új tárgyalás lefolytatására és új határozat hozatalára kötelezését. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg azon egyetlen körülmény kivételével, hogy a felperes testi sérülései és pszichés megbetegedése a mindennapi életvitelben mindössze 2000. és 2002. között befolyásolta, jelenleg a korlátozás már nem áll fenn. Ezzel szemben a perben beszerzett szakvélemény helyes értelmezése mellett a korlátozás ideje 2000.

januárja és 2007. novembere közé tehető. A szakértői vélemény azt is tartalmazza, hogy a jelenlegi kiegyensúlyozott pszichés állapota fenntartásához rendszeres pszichiátriai ellenőrzések szükségesek, átmeneti gyógyszeres kezelés is indokolt lehet. Az elsőfokú bíróság a kereset jogalapjáról helyes döntést hozott az alperes kártérítési felelőssége megállapításakor. A kártérítés mértékét meghatározó döntése nem megalapozott, az alkalmazott jogszabályok téves értelmezése folytán téves következtetésre jutott. Vagyoni kárt az elsőfokú bíróság azzal az indokolással nem állapította meg, hogy 2000. szeptember 1. napján megkötött munkaszerződésen kívül semmilyen bizonyíték nem áll rendelkezésre az elmaradt jövedelemre. A sérülést megelőző egy évben szerzett jövedelmet nem igazolta, a tanúvallomások alapján nem volt feltárható a kár bekövetkezése előtti járandósága, jövedelemadót nem fizetett, a 2000. szeptember 1-i munkaszerződés az elsőfokú bíróság megítélése szerint önmagában nem elegendő az elmaradt jövedelem alátámasztására, a Ptk. 355. § (1) bekezdése keretében az eredeti állapotot kell helyreállítani, erre nézve azonban a felperes nem ajánlott fel semmilyen bizonyítást. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat nem értékelte megfelelően, a hivatkozott jogszabályt tévesen értelmezte, a Ptk. egyéb alkalmazandó rendelkezéseit mellőzte, ezért téves következtetésre jutott. Kifejtette, hogy a károsult kártérítésként járadékot is követelhet a Ptk. 356. § (1) bekezdése szerint, a keresetveszteség számítási módját a Ptk. 357. § (1) bekezdése szabályozza. Ebből azonban nem következik, hogy keresetveszteséget pótló járadékot csak olyan személy javára lehet megállapítani, aki a balesetet, illetőleg a károsodást megelőzően megszakítás nélkül munkaviszonyban állt vagy egyéb kereső foglalkozást folytatott. Az tény, hogy a sérülését megelőző teljes évben nem igazolt jövedelmet, illetve arra a per folyamán adat nem állt az elsőfokú bíróság rendelkezésére, a járadék igényét a kérdéses időre nem zárja ki. A felperes szerint annak van döntő jelentősége, hogy a kérdéses időszakban munkaképtelen volt. Megelőző teljes munkaviszonyban töltött év hiányában a rövidebb időszak alatt elérhető jövedelem is figyelembe vehető, másrészt nem jogszabálysértő az elérhető minimálbér figyelembevétele sem. A munkaszerződés alapján 2000. szeptemberétől kezdve lehetősége volt havi 120.000 Ft jövedelem megszerzésére. Nincs adat arra, hogy ettől neki felróható okból esett volna el. A munkavégzésre irányuló akaratát igazolta, és ezt a munkaviszony későbbi megszüntetése sem tette kétségessé, hiszen annak indokolásából kitűnik, hogy arra pszichés és fizikai állapota miatt került sor, amit az alperes által okozott sérülés idézett elő. Az elsőfokú bíróság jogszabálysértő módon és alaptalanul utasította el a munkaképtelenség idejére járó keresetveszteséggel kapcsolatos keresetét. Tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság a kár bekövetkezésének időpontját, amikor azt 2000. január 28. napjára tette. A vagyoni kárként érvényesíteni kívánt összeget, mint vagyoni előnyt 2000. szeptember 1. és 2002. április 11. napja között szerezhette volna meg, ha a károkozó magatartás következtében munkaképes lett volna, és képes lett volna eleget tenni a munkaszerződésben foglaltaknak. A nem vagyoni kár iránti igénynél a bíróság tévesen csak a 2000. és 2002. közötti időszakot vette figyelembe, mint a mindennapi életben korlátozottsága időtartamát, amely viszont a szakvélemény és a tanúvallomások szerint is csupán 2007. év végére csökkent olyan szintre, hogy az nem befolyásolja érdemben a társadalmi és magánéleti kapcsolatait. Nem értékelte,

hogya a sérülését megelőző aktivitását már nem nyeri vissza többé, sporttevékenységet, ami korábbi életében meghatározó volt, már nem tudja folytatni. Pszichés állapota miatt várhatóan hosszú ideig ellenőrzésre és kezelésre szorul. A sérülésnek maradandó következményeit élete végéig viselnie kell, több évtizedre tehető az az időszak, amíg együtt kell élnie megváltozott körülményeivel. A nem vagyoni kár összegeként a kereseti kérelemben szereplő 10.000.000 Ft aggálytalanul megállapítható lett volna. Az elsőfokú bíróság a Ptk. 340. § (1) bekezdése szerinti kármegosztást alkalmazott azzal, hogy a felperes mintegy 90 %-ban közrehatott a kár bekövetkeztében. Ez az érvelés azonban figyelmen kívül hagyta a tényállás lényeges elemeit, és nincs tekintettel a rendőri intézkedés jogszerűségének vizsgálata során megállapított büntetőjogi felelősségre, az alkalmazandó és mérlegelendő egyéb jogszabályokra. A körülményeket kirívóan okszerűtlenül az alperes javára értékelte, és olyan téves következtetésre jutott, ami nemcsak a polgári jog szabályaival nem áll összhangban, de sérti a Magyar Köztársaság alkotmányos rendjét. Álláspontja szerint az a magatartása, hogy kivonta magát a rendőri intézkedés alól és elmenekült, nem vezethetett volna oda, hogy a szolgálatban lévő rendőr a szolgálati fegyverét egyáltalán elővegye, azt kibiztosítsa, olyan állapotba hozza szándékos magatartásával, hogy azzal bármilyen - legyen az figyelmeztető, célzott vagy véletlen - lövést lehessen előidézni. Az intézkedő rendőr a tényállás szerint az intézkedés megkezdésekor csak azzal az információval rendelkezett, hogy az általa ellenőrzött gépjármű tulajdonosa ellen elfogató parancs van érvényben gépjárműlopás miatt, de abban nem lehetett biztos, hogy a járművet a tulajdonosa vezeti. Tudomása volt arról, hogy a gépjármű vezetőjeként a felperes szabálysértéseket követett el, mert ezt közvetlenül észlelte, továbbá megsértette a szabályokat azzal is, hogy a jogszerűen megkezdett igazoltatás alól kivonta magát. Ezekre tekintettel az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) és f) pontja alapján elfogást alkalmazhatott volna, de nem volt lehetősége olyan kényszerintézkedés alkalmazására, amely során a löfegyverét lövésre alkalmas állapotba hozhatta volna (Rtv. 15. § (1), (2), 16. § (1), 19. § (2) bekezdés). Az intézkedő rendőr a tényállás szerint figyelmeztető lövéseket adott le, de a figyelmeztető lövés, mint kényszerintézkedés nem alkalmazható, erre az Rtv. nem ad felhatalmazást (Rtv. 56. § (1) bekezdés d) pont, 57. § (3) bekezdés d) pont). Állította, hogy a perbeli esetben nem álltak fenn az Rtv. 54. §-ában szabályozott esetek, a felperes nem valósított meg olyan magatartást, amely alkalmas lett volna arra, hogy az intézkedő rendőr a fegyverét elővegye. Menekülés, mint magatartás ugyan felróható volt, de nem hordozta magában azt a kockázatot, hogy ennek következtében életveszélyes lövés érje. A felperes a károkozó esemény bekövetkezésekor tisztában volt azzal, hogy nem vetette alá magát a rendőri igazoltatásnak, ezért elfoghatják, még azzal is tisztában lehetett, hogy körözés alatt áll, de nem kellett számolnia azzal, hogy az intézkedő rendőr löfegyvert fog használni ellene illetve arra előkészületet tesz. Arra sem kellett alappal számítani, hogy a rendőr futás közben elesik azon a helyen, ahol a felperes problémamentesen áthaladt, és azzal sem kellett számolnia, hogy a véletlenül eleső rendőr kezében a fegyver úgy sül el, hogy azzal életveszélyesen megsebesíti. A kárelhárítási kötelezettsége azon kockázatok kapcsán terhelte, amelyekre ésszerűen számítani lehetett, olyan károkra nem, amelyek bekövetkezésére a tudata alappal

nem terjedt ki. Alappal elvárhatta és számíthatott rá, hogy az intézkedő rendőr betartja a fegyverhasználat és a szolgálati szabályzat rendelkezéseit, különösen azokat, amelyek alkotmányos alapjogok, pl. élethez és testi épséghez való jog megsértésére adnak lehetőséget, de kizárólag a szükségesség és arányosság mérlegelése után és akkor is csak végső megoldásként. Az adott esetben az intézkedő rendőrt nem terhelte kötelezettség az Rtv. 33. § (1) bekezdése alapján a felperes elfogására és előállítására, arra e § (2) bekezdése pusztán lehetőséget biztosított. A figyelmeztető lövések észlelésekor merült fel számára először, hogy vele szemben a fegyverhasználat jogszerűtlen, ámbar reális lehetősége fennáll, de a sérülést okozó lövés olyan gyorsan követte ezt, hogy érdemben már sem ideje, sem lehetősége nem volt a reagálásra. Az elsőfokú bíróság érvelésének elfogadása azt jelentené, hogy ha valaki elmenekül a rendőri intézkedés elől, az gyakorlatilag kártérítési felelősség nélkül, vagy minimális kártérítési felelősség mellett akár le is löhető, mert az üldözött személy menekülésének ténye, mint sértetti közrehatás önmagában a töredékére csökkenti az intézkedő rendőr egyébként büntetőjogi felelősségét is megalapozó jogellenes intézkedéséért való polgári jogi felelősséget. Az elsőfokú bíróság alaptalanul alkalmazta a kármegosztás szabályát. A büntetőügyben meghozott ítélet indokolása sem tartalmaz arra való utalást, hogy a felperes magatartását sértetti közrehatásként lehetne értékelni, erre az alperes sem hivatkozott, annak megállapítását nem kérte.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes perköltség megfizetésére kötelezését kérte. Állította, hogy az Rtv. 13. §-a illetve 19. § (1) és (2) bekezdései alapján a rendőröknek az intézkedés megtétele nemcsak lehetőségük volt, hanem kötelezettségük is, miután megállapították, hogy a gépkocsi tulajdonosával szemben elfogatóparancsot adtak ki. Az is tény, hogy a felperes az intézkedés alól kivonta magát, így indokolt volt a figyelmeztető lövés leadása is. A felperes által hivatkozott munkaszerződés már a sérülésekből való felgyógyulást követően jött létre, az adott időben aktuális egészségi állapotban. A szerződés megszüntetéséből nem következik az alperes fizetési kötelezettsége.

Az elsőfokú bíróság ítéletének marasztaló rendelkezése alperesi fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett (Pp. 228. § (4) bekezdés). A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet ezt meghaladó rendelkezéseit bírálta felül.

A felperes fellebbezése a következők szerint nem alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította az alperes Ptk. 339. § (1) és 349. § (1) bekezdése szerinti kártérítési felelősségét, ezt fellebbezés nem támadta, ezért az a másodfokú bíróság számára is irányadó. A felperes keresetében két okból felmerült kárt érvényesített: keresetveszteséget és nem vagyoni kárt.

Az elsőfokú bíróság a keresetveszteség címén érvényesített követelést teljes körűen elutasította, mert a felperes a perben igazolt tizenöt nap terjedelmű

munkaviszonyon felül, ami egyébként a káresemény után nyolc hónappal volt, semmiféle elmaradt jövedelmet bizonyítani nem tudott. Tény, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdése keretében egy általános tájékoztatást adott a felperest terhelő bizonyítási kötelezettségről, a tájékoztatás arra konkrétan nem terjedt ki, hogy a keresetveszteség tárgyában a felperest milyen bizonyítás terheli. A felperes személyes meghallgatása erre a kérdéskörre azonban kiterjedt, de semmilyen határozott jövedelemre a káresemény előtti időből nem tett előadást. A káresemény előtti időre akként nyilatkozott, hogy zöldséges volt egy barátjával (2007. október 30-i 8. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal). Utóbb a jövedelmére vonatkozó kifejezett kérdés kapcsán azt adta elő, hogy amikor a sebesülés érte, éppen azzal foglalkozott és abból származott jövedelme, hogy autókat hozott be külföldről. Jövedelme változó volt, de nem adózott, mert akkoriban az autókereskedők nem adóztak. (2008. április 22-i 10. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldal). Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy arra sincs egyértelmű adat, hogy a felperest végzettsége, szakmai gyakorlata milyen munkakörök betöltésére tette volna alkalmassá. A már hivatkozott 8. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldalán akként nyilatkozott, hogy érettségivel rendelkezik, és 2007-ben informatikusnak tanul. 1996-ban étterem-tulajdonos volt mint vállalkozó, illetve a korábban már hivatkozottak szerint zöldséges, de a 10. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozat szerint autókkal kereskedett. Az általa csatolt 2000. augusztus 9-i keltezésű orvosszakértői vélemény a felperes iskolai végzettségeként az általános iskolát említi azzal, hogy aktuálisan végez szakközépiskolai tanulmányokat. Az elsőfokú bíróság tehát megkísérelte feltárni a felperes káresemény előtti kereseti, jövedelmi viszonyait, ezek azonban éppen a felperes által szolgáltatott részben ellentmondó, részben nemleges adatok alapján nem voltak feltárhatók. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a rendelkezésre álló adatok alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy a felperes a káresemény előtt nem folytatott olyan legális jövedelemszerző tevékenységet, ami után elmaradt jövedelmet számítani lehetne. A felperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel a másodfokú bíróság rámutat, hogy a felperes nem a Ptk. 356. §-ában szabályozott járadékot érvényesített, hanem elmaradt jövedelmet, melyet keresetveszteségként határozott meg, olyan körülmények között, amelyre a Ptk. 357. §-a nem alkalmazható, minthogy a felperesnek nem volt igazolt olyan az előző évben elért rendszeres jövedelme, ami alapján a keresetveszteség megállapítható lett volna. A felperes által felhívott BH 2004. évi 111. számú eseti döntés jelen ügyre nem irányadó, mert az ott igényt érvényesítő személy a káreseményt megelőzően, ha rövid ideig is, de folytatott olyan jövedelemszerző tevékenységet, amelyet erre irányuló szerződéssel igazolt, és amely tevékenységet a káresemény miatt nem tudott folytatni. A járadék megállapítását pedig az alapozta meg, hogy a káresemény folytán munkaképesség-csökkenést szenvedett el. Amellett, hogy a felperes nem járadékot érvényesített, a felperes munkaképesség-csökkenésére nincs adat, ennek szakértői megállapítására nem volt indítvány. Tény, hogy a perben beszerzett szakértői vélemény utalt arra, hogy meghatározott ideig a felperes nem volt munkaképes, de arra, hogy a kialakult állapot a felperes munkaképesség-csökkenését jelentené, nincs adat.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes nem vagyoni kárt szenvedett el, sérült az egészséghez, a testi épséghez fűződő joga. Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor a felperesnek a nem vagyoni kár bekövetkeztében való közrehatása folytán a Ptk. 340. § (1) bekezdése szerinti kármegosztást alkalmazott. A bírói gyakorlat szerint nem vagyoni kár esetén nincs helye kármegosztásnak. A nem vagyoni kárpótlás összegének meghatározásánál kell figyelembe venni - egyéb tényezők mellett - azt a körülményt, hogy a károsult magatartása mennyiben hatott közre a kár bekövetkeztében. Maga a fellebbezés sorolja fel, hogy a felperes részéről milyen tudatos magatartássorozat valósult meg, amely az általa is jogszerűnek tartott rendőri intézkedést (igazoltatást) megalapozta (ellene kibocsátott elfogató parancs, folyamatos közúti szabálysértések), és amelynek lényege és célja az volt, hogy e rendőri intézkedés alól kivonja magát (az őt igazoltatni kívánó rendőrök hang- és fényjelzésére nem állt meg, majd megállt azt színlelve, hogy az intézkedésnek aláveti magát, de a járművével mégis továbbhajtott, majd amikor az már alkalmatlanná vált a további menekülésre, futva menekült tovább figyelmen kívül hagyva a megállásra vonatkozó szóbeli felszólításokat és a figyelmeztető lövéseket). A felperes magatartása joggal engedhetett arra a következtetésre, hogy őt olyan jogellenes magatartást terheli, ami miatt az intézkedő rendőr nem hagyhat fel az üldözésével elfogása és előállításra érdekében (Rtv. 33. §). E helyen kívánja a másodfokú bíróság megjegyezni, hogy az intézkedő rendőr részéről nem történt az Rtv-ben szabályozott löfegyverhasználat, mert az 53. § (1) bekezdése értelmében annak csak a szándékosan, személyre leadott lövés minősül. Mivel szándékos, személyre leadott lövést a büntetőügyben meghozott ítélet nem állapított meg, jogi értelemben vett löfegyverhasználat nem történt meg. Erre tekintettel irreleváns a felperesnek a jogellenes fegyverhasználattal kapcsolatos fellebbezési okfejtése. Értékelve tehát azokat a körülményeket, amelyek a felperes nem vagyoni károsodásához vezettek, megállapítható, hogy abban őt olyan jelentős, döntő mértékű közrehatás terhelte, amit a nem vagyoni kár mértékének megállapításánál kifejezetten értékelni kellett, és erre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározott 500.000 Ft-ot a másodfokú bíróság megfelelőnek minősítette a felperes nem vagyoni károsodásának kompenzálására.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezési kérelme az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére is irányult a Pp. 252. § (3) bekezdésére utalva, de nem jelölte meg, hogy melyek voltak az elsőfokú eljárásban általa kért, de nem foganatosított, a tényállás feltárásához, követelése megállapításához elengedhetetlen bizonyítási cselekmények, és ilyeneket a fellebbezés sem jelölt meg. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nem látott indokot.

A perköltség viseléséről szóló rendelkezés a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) és 75. § (2) bekezdésén alapult. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére a felperes az illetékekről szóló 1990. évi

XCIII. törvény 74. § (3) bekezdésére és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésére figyelemmel köteles.

Budapest, 2010. január 28.

Dr. Tölg-Molnár László sk.
a tanács elnöke

Dr. Madarász Anna sk.
előadó bíró

Dr. Hőbl Katalin sk.
bíró

A kiadmány hitelül: